

USTAWA

z dnia 2026 r.

o zmianie ustawy – Kodeks cywilny i ustawy – Kodeks postępowania cywilnego

Art. 1.

W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071) w tytule VI¹ wprowadza się następujące zmiany:

1) uchyla się art. 449¹ – 449¹⁰,

2) dodaje się art. 449¹² – 449²⁷ w brzmieniu:

„Art. 449¹².

§ 1. Ten, kto opracowuje lub wytwarza produkt niebezpieczny albo ten, na czyje zlecenie taki produkt zostaje opracowany lub wytworzony (producent), zobowiązany jest do naprawienia szkody wyrządzonej jakiejkolwiek osobie fizycznej przez niebezpieczne właściwości produktu, chyba że nie wprowadził produktu do obrotu ani nie oddał go do użytku.

§ 2. Za producenta uważa się także osobę, która przez umieszczenie na produkcie swojej nazwy, znaku towarowego lub innej cechy odróżniającej przedstawia się jako jego producent.

Art. 449¹³.

§ 1. Produktem jest rzecz ruchoma, surowiec, zwierzę, energia elektryczna, cyfrowy plik produkcyjny, a także oprogramowanie, z wyłączeniem darmowego i otwartego oprogramowania opracowanego lub dostarczonego poza działalnością gospodarczą.

§ 2. Przez cyfrowy plik produkcyjny rozumie się wersję cyfrową lub cyfrowy szablon rzeczy ruchomej, które zawierają informacje funkcjonalne niezbędne do wytworzenia rzeczy materialnej poprzez umożliwienie zautomatyzowanego sterowania maszynami lub narzędziami.

§ 3. Produkt nie traci tego charakteru, choćby stał się częścią składową rzeczy, został z nią zintegrowany albo połączony.

§ 4. Produkt znajduje się pod kontrolą producenta, jeżeli producent dokonuje, zezwala osobie trzeciej albo ją upoważnia do dokonania integracji, połączenia lub dostarczenia składnika, w tym aktualizacji lub modernizacji oprogramowania, albo modyfikacji produktu. Produkt znajduje się pod kontrolą producenta także wówczas, gdy producent ma możliwość dostarczania aktualizacji lub modernizacji oprogramowania samodzielnie albo za pośrednictwem osoby trzeciej.

§ 5. Składnikiem produktu jest przedmiot materialny lub niematerialny, surowiec lub powiązana usługa, które zostały włączone do produktu pod kontrolą producenta jako jego część składowa, zintegrowane z nim albo połączone. Powiązana usługa to usługa cyfrowa zintegrowana z produktem albo połączona z nim w taki sposób, że jej brak uniemożliwiłby realizację przez produkt co najmniej jednej z jego funkcji.

§ 6. Udostępnieniem produktu na rynku jest każde jego odpłatne albo nieodpłatne dostarczenie na rynku wewnętrznym Unii Europejskiej w ramach działalności gospodarczej, w celu użycia albo dalszego zbywania.

Art. 449¹⁴.

§ 1. Produkt jest niebezpieczny, jeżeli nie zapewnia bezpieczeństwa, jakiego można rozsądnie oczekiwać lub jakie jest wymagane przepisami prawa. Jeżeli zadaniem produktu jest zapobieganie szkodzie, produkt jest niebezpieczny także wtedy, gdy nie spełnia tego zadania.

§ 2. Oceniając bezpieczeństwo produktu należy brać pod uwagę wszystkie istotne okoliczności, a w szczególności:

- 1) właściwości produktu, w tym jego projekt, skład i cechy techniczne;
- 2) sposób prezentacji produktu, w tym jego etykietę, opakowanie oraz instrukcje montażu, instalacji, użytkowania i konserwacji;
- 3) właściwe dla produktu wymagania co do bezpieczeństwa, w tym cyberbezpieczeństwa;
- 4) możliwy do przewidzenia sposób użycia produktu;
- 5) szczególne potrzeby tej kategorii użytkowników, dla której produkt jest przeznaczony;
- 6) możliwy do przewidzenia wpływ na produkt innych produktów, które mogą być stosowane razem z nim, w tym połączone z nim;
- 7) wpływ, jaki na produkt mogą mieć jego zdolności do uczenia się lub nabywania nowych cech po wprowadzeniu go do obrotu lub oddaniu do użytku;
- 8) nakazy wycofania produktu z obrotu i inne decyzje właściwych organów dotyczące bezpieczeństwa produktów, a także takie działania podjęte przez producenta lub inne podmioty mogące ponosić odpowiedzialność według przepisów niniejszego tytułu;

§ 3. Oceniając bezpieczeństwo produktu należy brać pod uwagę czas, w którym produkt został udostępniony na rynku Unii Europejskiej po raz pierwszy (wprowadzenie do obrotu) lub po raz pierwszy wykorzystany w Unii Europejskiej w ramach działalności gospodarczej jeszcze przed jego wprowadzeniem do obrotu (oddanie do użytku). Jeżeli producent zachowuje kontrolę nad produktem po wprowadzeniu go do obrotu lub oddaniu do użytku, należy brać pod uwagę moment, w którym produkt przestał podlegać kontroli producenta.

§ 4. Produkt nie może być uznany za niebezpieczny jedynie z tego powodu, że w obrocie lub w użytku był już lepszy produkt, w tym zaktualizowany lub zmodernizowany, albo że taki lepszy produkt został następnie wprowadzony do obrotu lub oddany do użytku.

§ 5. Domniemywa się, że produkt był niebezpieczny, jeżeli szkoda została spowodowana jego oczywiście nieprawidłowym działaniem w zwykłych okolicznościach lub podczas używania go w możliwy do przewidzenia sposób, a także jeżeli produkt nie spełnia prawnych wymagań bezpieczeństwa służących ochronie przed szkodami takimi jak ta, której doznał poszkodowany.

Art. 449¹⁵.

§ 1. Obowiązek naprawienia szkody obejmuje:

- 1) szkodę na osobie;
- 2) szkodę w mieniu innym niż sam produkt niebezpieczny, chyba że jest ono wykorzystywane wyłącznie dla celów działalności gospodarczej lub zawodowej;
- 3) szkodę wynikającą ze zniszczenia lub uszkodzenia danych (w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/868), jeżeli nie są one wykorzystywane dla celów działalności gospodarczej lub zawodowej.

§ 2. Jeżeli produkt jest niebezpieczny, a poniesiony uszczerbek jest tego rodzaju, jaki zwykle powstaje w wyniku stwierdzonych niebezpiecznych właściwości produktu, domniemywa się, że szkoda jest normalnym następstwem niebezpiecznych właściwości produktu.

Art. 449¹⁶.

§ 1. Osobę, która istotnie modyfikuje produkt poza kontrolą producenta, a następnie udostępnia go na rynku lub oddaje do użytku, uważa się za producenta tego produktu. Nie ponosi ona jednak odpowiedzialności za szkodę spowodowaną przez niebezpieczną właściwość produktu dotyczącą tej jego części, na którą modyfikacja nie miała wpływu.

§ 2. Modyfikacja produktu jest istotna, jeżeli następuje po wprowadzeniu produktu do obrotu lub oddaniu go do użytku oraz jest uznawana za istotną według przepisów prawa dotyczących bezpieczeństwa produktów. W braku takich przepisów modyfikacja jest istotna, jeżeli następuje po wprowadzeniu produktu do obrotu lub oddaniu go do użytku oraz zmienia pierwotny sposób działania, cel lub rodzaj produktu, co nie było przewidziane w pierwotnej ocenie ryzyka producenta, zmieniając przez to charakter zagrożenia, tworząc nowe zagrożenie lub zwiększając poziom ryzyka.

Art. 449¹⁷.

Jeżeli przyczyną niebezpiecznego charakteru produktu jest jego niebezpieczny składnik, to zobowiązany do naprawienia szkody jest także producent tego składnika, chyba że niebezpieczna właściwość produktu wynika z projektu albo z instrukcji udzielonych mu przez producenta. Odpowiedzialność producenta składnika nie obejmuje szkody w produkcji.

Art. 449¹⁸.

W przypadku, gdy producent produktu niebezpiecznego albo jego niebezpiecznego składnika nie ma miejsca zamieszkania ani siedziby w Unii Europejskiej, zobowiązani do naprawienia szkody są także:

- 1) osoba, która wprowadza do obrotu w Unii Europejskiej takie produkty albo składniki pochodzące spoza Unii (importer), chyba że nie wprowadziła do obrotu ani nie oddała do użytku tego produktu czy składnika, który wyrządził szkodę;
- 2) osoba mająca miejsce zamieszkania albo siedzibę w Unii Europejskiej, która otrzymała od producenta produktu czy składnika pisemne upoważnienie do występowania w jego imieniu w oznaczonym zakresie (upoważniony przedstawiciel);
- 3) jeżeli nie ma importera mającego miejsce zamieszkania albo siedzibę w Unii Europejskiej ani upoważnionego przedstawiciela – osoba, która w ramach swojej działalności gospodarczej świadczyła względem produktu albo jego składnika co najmniej dwie z następujących usług: magazynowanie, pakowanie, adresowanie i wysyłanie produktu, którego nie była właścicielem, jednak z wyłączeniem usług pocztowych, usług doręczania paczek i usług transportu towarów.

Art. 449¹⁹.

§ 1. Jeżeli poszkodowany nie może ustalić producenta ani osób wymienionych w dwóch artykułach poprzedzających, mających miejsce zamieszkania albo siedzibę w Unii Europejskiej, zobowiązany do naprawienia szkody jest ten, kto, nie będąc producentem ani

importerem, uczestniczy w łańcuchu dostaw, udostępniając takie produkty na rynku (dystrybutor), chyba że nie udostępnił na rynku produktu, który wyrządził szkodę. Obowiązek naprawienia szkody istnieje, jeżeli poszkodowany wezwał dystrybutora do wskazania osób wymienionych w dwóch artykułach poprzedzających albo dystrybutora, od którego wzywany nabył produkt, a dystrybutor nie wskazał żadnego z nich w terminie jednego miesiąca od wezwania.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do operatora platformy internetowej (w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065) umożliwiającej konsumentom zawieranie na odległość umów z przedsiębiorcami, jeżeli przedstawia ona informację lub w inny sposób umożliwia zawarcie transakcji w sposób, który u przeciętnego konsumenta może wzbudzać przekonanie, że nabywany produkt jest dostarczany przez tego operatora albo przez podmiot działający z jego upoważnienia lub pod jego kontrolą.

Art. 449²⁰

§ 1. Obowiązek naprawienia szkody nie powstaje, jeżeli jest prawdopodobne, że niebezpieczna właściwość, która ją spowodowała, nie istniała jeszcze w chwili wprowadzenia produktu do obrotu czy oddania go do użytku, a w odniesieniu do dystrybutora – w chwili udostępnienia przez niego produktu na rynku.

§ 2. Przepis paragrafu poprzedzającego nie ma zastosowania, jeżeli niebezpieczny charakter produktu jest skutkiem:

- 1) powiązanej usługi,
- 2) oprogramowania, w tym jego aktualizacji lub modernizacji, a także braku aktualizacji czy modernizacji niezbędnej do zachowania bezpieczeństwa,
- 3) istotnej modyfikacji produktu,

które miały miejsce pod kontrolą producenta.

Art. 449²¹

Obowiązek naprawienia szkody nie powstaje, jeżeli niebezpieczny charakter produktu, który spowodował szkodę, był skutkiem zapewnienia zgodności produktu z wymaganiami prawa. Obowiązek ten nie powstaje również, jeżeli stan wiedzy naukowej i technicznej w chwili wprowadzenia produktu do obrotu lub oddania do użytku oraz w czasie, gdy produkt pozostawał pod kontrolą producenta, nie pozwalał wykryć jego niebezpiecznych właściwości.

Art. 449²²

Jeżeli przyczyną szkody był zarówno niebezpieczny charakter produktu, jak i wina poszkodowanego lub osoby, za którą ponosi on odpowiedzialność, obowiązek naprawienia szkody może ulec odpowiedniemu zmniejszeniu albo nawet wyłączeniu.

Art. 449²³

Jeżeli za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny odpowiada więcej niż jedna osoba, odpowiedzialność wszystkich tych osób jest solidarna. Do osób współodpowiedzialnych za szkodę stosuje się przepis art. 441 § 2.

Art. 449²⁴

§ 1. Odpowiedzialność na podstawie przepisów niniejszego tytułu ustaje po upływie 10 lat od dnia wprowadzenia do obrotu lub oddania do użytku tego produktu, który spowodował szkodę, chyba że w tym czasie poszkodowany wytoczył powództwo o naprawienie szkody przeciwko podmiotowi ponoszącemu tę odpowiedzialność. W przypadku produktu istotnie zmodyfikowanego termin ten biegnie od dnia udostępnienia go na rynku lub oddania do użytku po modyfikacji.

§ 2. Jeżeli charakter doznanej szkody na osobie uniemożliwił poszkodowanemu dochodzenie jej naprawienia w terminie wyznaczonym w paragrafie poprzedzającym, termin wynosi 25 lat.

§ 3. Do roszczeń o naprawienie szkody przewidzianych przepisami niniejszego tytułu nie ma zastosowania przepis art. 442¹ § 1 zd. 2.

Art. 449²⁵

Odpowiedzialności przewidzianej przepisami niniejszego tytułu nie można wyłączyć ani ograniczyć.

Art. 449²⁶

Przepisów niniejszego tytułu nie stosuje się do szkód powstałych w wyniku awarii jądrowych, o ile odpowiedzialność za nie przewiduje ratyfikowana przez Rzeczpospolitą Polską konwencja międzynarodowa.”

Art. 2.

W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2026 r., poz. 468) w części pierwszej w księdze pierwszej w tytule VII po dziale IVg dodaje się dział IVh w brzmieniu:

„Dział IVh

Postępowanie w sprawach o naprawienie szkody wyrządzonej przez produkt niebezpieczny

Art. 479¹³⁰

Sąd na wniosek powoda, który uprawdopodobnił roszczenie lub pozwanego, który uprawdopodobnił potrzebę dostępu do środka dowodowego w celu obrony przed roszczeniem, może nakazać stronie przeciwnej wyjawienie lub wydanie środka dowodowego, którym strona ta dysponuje, służącego ujawnieniu lub udowodnieniu faktów.

Art. 479¹³¹

§ 1. Sąd nakazuje wyjawienie lub wydanie środka dowodowego, jeżeli jest to uzasadnione, po rozważeniu słusznych interesów stron, a gdy okoliczności sprawy tego wymagają, także osób trzecich.

§ 2. Nakazując wyjawienie lub wydanie środka dowodowego, sąd może, na wniosek albo z urzędu, zobowiązać stronę do jego udostępnienia w łatwo dostępny i zrozumiały sposób, o ile uzna to za celowe, biorąc pod uwagę potrzeby wnioskodawcy oraz koszty i starania, jakie musiałaby w tym celu ponieść strona przeciwna.

Art. 479¹³²

Na postanowienie w przedmiocie wniosku o wyjawienie lub wydanie środka dowodowego służy zażalenie [do sądu drugiej instancji].

Art. 479¹³³

Jeżeli pozwany wbrew postanowieniu sądu nie wyjawia lub nie wydaje środka dowodowego mającego służyć ustaleniu niebezpiecznych właściwości produktu, domniemywa się, że produkt jest niebezpieczny.

Art. 479¹³⁴

§ 1. Sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może uznać za ustalone, że produkt jest niebezpieczny lub że szkoda została wyrządzona w następstwie jego niebezpiecznych właściwości, jeżeli powód uprawdopodobni te fakty, a ich udowodnienie, mimo wyjawienia lub wydania środka dowodowego zgodnie z przepisami poprzedzającymi będzie nadmiernie utrudnione, w szczególności ze względu na ich techniczną bądź naukową złożoność.

§ 2. Sąd uprzedzi pozwanego o zamiarze uznania faktów za ustalone na podstawie ust. 1, udzielając mu odpowiedniego terminu na przedstawienie twierdzeń i wniosków dowodowych co do tych faktów.

Art. 479¹³⁵

Przepisy art. 479¹⁰⁷ art. 479¹⁰⁸, art. 479¹⁰⁹ § 1 i § 3, art. 479¹¹⁰ § 2 i art. 479¹¹¹ stosuje się odpowiednio.”

Art. 3

Wyrok wydany na skutek rozpoznania apelacji w postępowaniu w sprawach o naprawienie szkody wyrządzonej przez produkt niebezpieczny zamieszcza się na stronie internetowej <https://orzeczenia.ms.gov.pl>.

Art. 4.

1. Do szkód wyrządzonych przez produkty wprowadzone do obrotu albo oddane do użytku przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w artykule 1 w ich dotychczasowym brzmieniu.

2. Przepisy ustawy zmienianej w artykule 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się w postępowaniach wszczętych po jej wejściu w życie.

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 9 grudnia 2026 r.